

Rozhodnutí NS

23 Cdo 2069/2017

	 citace citace s ECLI
Soud:	Nejvyšší soud
Datum rozhodnutí:	26.09.2019
Spisová značka:	23 Cdo 2069/2017
ECLI:	ECLI:CZ:NS:2019:23.CDO.2069.2017.1
Typ rozhodnutí:	USNESENÍ
Heslo:	Výklad právních jednání (o. z.) [Právní jednání (o. z.)]
Dotčené předpisy:	§ 35 odst. 2 obč. zák.
Kategorie rozhodnutí:	B
Zveřejněno na webu:	22.12.2019

Citace rozhodnutí Nejvyššího soudu by měla obsahovat formu rozhodnutí, označení soudu, datum rozhodnutí, spisovou značku, případně údaj o uveřejnění ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek a odkaz na zdroj. Vzor: *usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 11. 2001, sp. zn. 21 Cdo 123/2001, uveřejněné pod č. 11/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní, dostupné na www.nsoud.cz.*

23 Cdo 2069/2017-289

USNESENÍ

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Dese a soudců JUDr. Ing. Pavla Horáka, Ph.D., a JUDr. Kateřiny Hornochové ve věci žalobkyně **České spořitelny, a.s.**, se sídlem v Praze 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00, IČO 45244782, zastoupené JUDr. Borisem Treglerem, advokátem, se sídlem v Praze 1, V Celnici 1034/6, PSČ 110 00, proti žalované **Credendo – Short-Term EU Risks úvěrová pojišťovna, a.s.** (dříve KUPEG úvěrová pojišťovna, a.s.), se sídlem v Praze 4, Na Pankráci 1683/127, PSČ 140 00, IČO 27245322, zastoupené Mgr. Robertem Pavlů, advokátem, se sídlem v Praze 1, V Celnici 1031/4, PSČ 110 00, o zaplacení částky 539 236 567 Kč s příslušenstvím, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 52 Cm 186/2013, o dovolání žalobkyně proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 1. 2017, č. j. 12 Cmo 51/2016-237, t a k t o :

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 1. 2017, č. j. 12 Cmo 51/2016-237, v části, ve které byl zrušen rozsudek soudu prvního stupně ze dne 8. 9. 2015, č. j.

52 Cm 186/2013-191, ve výroku pod bodem II a v tomto rozsahu byla věc vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení, **se zrušuje a věc se v tomto rozsahu vrací Vrchnímu soudu v Praze k dalšímu řízení.**

Odůvodnění:

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 8. 9. 2015, č. j. 52 Cm 186/2013-191, zamítl žalobu na zaplacení částky 80 885 485,05 Kč spolu s úroky z prodlení (výrok pod bodem I), uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni částku 458 351 082 Kč spolu s úroky z prodlení ve výši 8,05 % od 6. 9. 2013 do zaplacení (výrok pod bodem II) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok pod bodem III).

Soud prvního stupně zjistil, že dne 7. 3. 2008 byla uzavřena Pojistná smlouva č. 160000278 mezi společnostmi XY jako pojištěným a žalovanou (tehdy pod obchodním jménem Komerční úvěrová pojišťovna EGAP, a.s.) jako pojistitelem (dále jen „Smlouva“). Smlouva byla uzavírána na dobu jednoho roku s ujednáním, že se bude automaticky prolongovat na další roční období, dokud nebude včas účastnickou stranou sděleno, že na jejím trvání již nemá zájem. Nedílnou součástí Smlouvy byly Všeobecné pojistné podmínky GA-FI (dále jen „VPP“). Na základě dodatků k této Smlouvě č. 81 ze dne 9. 5. 2012, č. 82 ze dne 11. 5. 2012, č. 83 ze dne 24. 5. 2012, č. 84 ze dne 28. 5. 2012, č. 85 ze dne 23. 7. 2012, č. 87 ze dne 17. 8. 2012, č. 88 ze dne 4. 9. 2012 a č. 89 ze dne 23. 10. 2012 uzavřených mezi společnostmi XY a žalovanou docházelo k postoupení pojištěných pohledávek za dlužníkem Balli Steel Czech s.r.o. (dále jen „Dlužník“) na postupníka – Českou spořitelnu, a.s. (týkalo se o 25 specifikovaných směnek). Žalobkyně prohlásila, že byla s dodatky seznámena, stejně jako se Smlouvou a VPP; tím došlo k převodu práv a povinností z pojistného vztahu, včetně práva na pojistné plnění podle § 524 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „obč. zák.“), a podle čl. 5 VPP. Mezi účastnicemi nebylo sporné, že žalobkyně v souladu s čl. 3.3.1 VPP oznámila žalované hrozbu pojistné události ke Smlouvě na příslušném formuláři dne 30. 1. 2013 (doplněného ve formuláři z následujícího dne) týkající se všech pojištěných směnek. Hrozba spočívala v neplacení dluhů ze strany Dlužníka. K návrhu žalobkyně byl usnesením Městského soudu v Praze ze dne 10. 4. 2013, č. j. MSPH 98 INS 6977/2013-A-20, zjištěn úpadek Dlužníka a usnesením ze dne 27. 6. 2013, č. j. MSPH 98 INS 6977/2013-B-19, prohlášen konkurs. V rámci tohoto konkursu žalobkyně přihlásila svou pohledávku v celkové výši 1 283 252 454,80 Kč za neuhrazených 52 směnek vlastních a žalované zaslala oznámení o vzniku pojistné události ze dne 18. 7. 2013, které žalovaná převzala dne 22. 7. 2013. Tím žalobkyně splnila podmínky pro vyplacení pojistného (správně pojistného plnění) žalovanou, které měla žalovaná povinnost uhradit ve lhůtě 45 dnů od doručení výzvy, tj. do 5. 9. 2013. Žalovaná odmítla výplatu pojistného plnění z důvodu, že na základě svých zjištění se mělo jednat o fiktivní obchody, jejichž jediným účelem bylo získat financování, přičemž bylo zjištěno, že prezentované dodávky zboží od výrobců pro společnost Slovcast Steel s.r.o. nebyly uskutečněny.

Mezi účastnicemi bylo sporné, zda na základě uzavřené Smlouvy došlo k pojištění směnek jako směnek abstraktních bez vazby na existenci závazků, jak tvrdila žalobkyně, nebo se jednalo o směnky kauzální, tedy směnky spojené s konkrétním obchodním vztahem, jak tvrdila žalovaná. Soud v této souvislosti provedl další důkazy, přičemž vycházel především z čl. 1 Smlouvy, ve kterém se uvádí, že „pojištění pohledávek proti riziku nezaplacení v zemích, které jsou uvedeny v příloze č. 2, obsahující pojistnou sazbu, doby splatnosti pohledávek a spoluúčast, se vztahuje i na pohledávky ze směnek, resp. na směnky, které pojištěný odkoupil před datem jejich splatnosti“. Podle soudu prvního stupně směnky, tedy pojištěné pohledávky, představovaly pro žalobkyni zajištění jí poskytovaných bankovních (tzv. eskontních) úvěrů pro dlužníka, nikoli zajištění pohledávek ze samotných obchodů dlužníka a jeho dodavatele, tedy reálné plnění z obchodních vztahů.

Podle soudu prvního stupně „pokud se týká vědomosti a úmyslu žalované pojistit směnky bez

ohledu na to, zda proběhla obchodní transakce, v rámci které byla ta která směnka vystavena, dokladem toho je pojistná smlouva uzavřená mezi žalovanou a společností XY ze dne 20. 12. 2007 (dále jen „pojistná smlouva DF“) a e-mailová korespondence předcházející uzavření smlouvy mezi osobami zastupujícími obě smluvní strany ze dne 14. 11. 2007, 16. 11. 2007 a 5. 12. 2007. Z e-mailu D. M. (jednatele XY, rovněž jednoho z jednatelů XY) ze dne 14. 11. 2007 vyplývá, že k zaslanému návrhu pojistné smlouvy DF a jeho VPP měl určité výhrady, resp. požadoval, aby mj. z nich byl vyjmut čl. 2.3 (tzn. výluka z pojištění), když k tomu uvedl, že jejich společnost bude odkupovat směnky, které budou nezávislým platebním instrumentem na dodavatelské smlouvy mezi dodavatelem a dlužníkem, s tím, že očekává, že se to projeví i ve smlouvě, tak jako v předchozím případě, a dále žádal vyjmutí čl. 2.3.3.i/ (...) z toho důvodu, že nakupují směnky jako platební instrument nezávislý na dodavatelské smlouvě. Na tyto připomínky reagovala L. S. (členka představenstva žalované a obchodní ředitelka, která následně za žalovanou podepisovala pojistnou smlouvu se XY), která uvedla, že vzhledem k tomu, že se jedná o platební směnky, je toto ustanovení k tomuto konkrétnímu pojištění v podstatě neúčinné; nicméně ustanovení vyjmuté nebude, neboť pojistná smlouva předpokládá pojištění i klasických pohledávek, kdy vyjmutím ustanovení by došlo k narušení obecných principů pojištění. Z této korespondence pak vyplývá, že společnost XY., opakovaně zdůraznila, že jejím zájmem je pojištit abstraktní směnky a žalovaná jí tento úmysl potvrdila. Z korespondence mezi týmiž účastníky ze dne 4. a 5. 12. 2007 soud zjistil, že pan M. zaslal výsledky dosavadních jednání a žádal i potvrzení správnosti výkladu, když v souvislosti s čl. 2.3 smlouvy uvedl, že „pokud v pojistce směnky budou platebním instrumentem stanoveným v dodací smlouvě, bude to specifikováno v pojistce a nezaplacení směnek bude pojištěno“ a čl. 2.3.3 i/ „v případě pojištění směnky bude pojištění zahrnovat pouze nezaplacení směnky, ale ne potenciální nedodržení dodací smlouvy“. K tomu bylo paní S. provedeno zpřesnění pouze čl. 2.3 – toto je upraveno v čl. 1 pojistné smlouvy. Z pojistné smlouvy DF čl. 1 soud zjistil, že „pojištění pohledávek proti riziku nezaplacení v zemích, které jsou uvedeny v příloze č. 2, obsahující pojistnou sazbu, doby splatnosti pohledávek a spoluúčast, se vztahuje i na pohledávky ze směnek, resp. na směnky, které pojištěný odkoupil před datem jejich splatnosti.“ Text zde obsažený je stejný jako ve smlouvě uzavřené mezi žalovanou a XY. Soud má za prokázané, že Smlouvou bylo sjednáno pojištění směnek jako abstraktních platebních nástrojů, bylo sjednáno, že v tomto případě se nepoužijí ujednání VPP, pokud ty hovoří o pohledávkách zákazníka za dlužníkem vyplývajících ze smluv o dodání zboží. S., která v e-mailové komunikaci potvrdila, že pojištěny budou abstraktní směnky, rovněž následně podepisovala Smlouvu se XY, do které byl včleněn stejný text v článku 1 týkající se směnek, takže této osobě muselo být známo, jaké směnky jsou pojišťovány. Soud nepřihlédl k námitce neplatnosti Smlouvy pro omyl, neboť jak vyplynulo z doložené e-mailové korespondence, o omyl se zde nejednalo. Soud uzavřel, že žalobkyni právo na vyplacení pojistného (plnění) vzniklo, zohlednil však námitku žalované, že žalobkyně nenesla spoluúčast ve sjednané 15% výši, když sama žalobkyně nepopírala, že platila společnosti XY, částku ve výši 85 %. V tomto případě se podle soudu prvního stupně jedná o nedodržení sjednané povinnosti (15% spoluúčast je dána přílohou č. 2 Smlouvy) a pokud tedy pojištěný (žalobkyně) poskytl pojistiteli nepravdivé informace, měla žalovaná právo domáhat se snížení pojistného podle čl. 10. 5. VPP. Proto soud žalobu v rozsahu 15 %, představujícím částku 80 885 485,05 Kč, spolu s požadovanými úroky z prodlení zamítl.

K odvolání obou účastnic Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 4. 1. 2017, č. j. 12 Cmo 51/2016-237, napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Podle odvolacího soudu soud prvního stupně dovodil, že směnky specifikované v článku 1 Smlouvy měly sloužit jako „abstraktní platební nástroje“, aniž by se však zabýval tím, jaké závazky jimi (resp. jejich prostřednictvím) měly být placeny a z čeho (z jakého smluvního

ujednání) tato funkce směnek vyplývala. Současně s tím však soud prvního stupně také uzavřel, že směnky „představovaly pro žalobce zajištění jím poskytovaných bankovních (eskontních) úvěrů pro Dlužníka, nikoli zajištění pohledávek ze samotných obchodů Dlužníka a jeho Dodavatele, tedy reálné plnění z obchodních vztahů.“ Jím přijaté závěry o funkci předmětných směnek si tedy vzájemně protiřečí, přičemž závěr o zajištění pohledávek ze smluv o úvěru zcela postrádá oporu v provedeném dokazování.

Odvolací soud zjištění, která soud prvního stupně učinil ohledně předmětu pojištění z jiné pojistné smlouvy (pojistné smlouvy DF) a z předsmělní komunikace stran této smlouvy, nepovažuje za relevantní pro výklad Smlouvy uzavřené mezi žalovanou a společností XY, a to bez zřetele na případnou shodnou definici předmětu pojištění v obou pojistných smlouvách, neboť obsah vůle jednajících osoby (v daném případě XY) nemůže být zjištěn z projevu vůle osoby jiné (XY) a to ani v případě, že za obě společnosti byly v rozhodné době oprávněny jednat tytéž fyzické osoby. Odvolací soud vyložil ustanovení § 35 odst. 2 obč. zák. a odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 1998, sp. zn. 25 Cdo 1650/98. Odvolací soud shrnul, že pro účely výkladu ujednání obsaženého v čl. 1 Smlouvy, z níž žalobkyně dovozuje svůj nárok uplatněný v tomto řízení, je relevantní pouze vůle obou stran Smlouvy v okamžiku jejího uzavření. Odvolací soud dále vytkl soudu prvního stupně, že se vůbec nezabýval obsahem VPP, přestože v nich je obsažen výklad pojmů uváděných ve Smlouvě tučně. Z tohoto důvodu označil skutková zjištění, na nichž spočívá napadené rozhodnutí, za neúplná a nesprávná. Stejný závěr pak přijal i v souvislosti s tím, že soud prvního stupně zcela pominul zjištění, která učinil z dalších důkazů navržených žalovanou k prokázání jejího tvrzení, že úmyslem stran Smlouvy bylo pojistit jen pohledávky z reálných obchodů s ocelí, resp. nevysvětlil, proč z takto provedených důkazů žádná skutková zjištění neučinil.

Nesprávnost a nepřezkoumatelnost rozsudku soudu prvního stupně podle odvolacího soudu založila i vada spočívající v absenci právního posouzení nároku, který byl žalobou uplatněn. Ačkoliv soud prvního stupně uzavřel, že žalobkyni vzniklo ve výroku pod bodem II uvedeném rozsahu právo na pojistné plnění, neuvedl, z jakého právního předpisu toto její právo vyplývá, které/á konkrétní ustanovení tohoto předpisu aplikoval a jak je případně vyložil. Soud prvního stupně se podle odvolacího soudu opomenul vypořádat s námitkou žalované, že i pokud by pohledávky ze směnek byly způsobilými pohledávkami podle Smlouvy a tato by byla platná, uplatnila by se výluka z pojištění podle čl. 2.3.1 písm. a), případně podle čl. 2.3.1 písm. b) VPP. Stejně tak měla být zcela pominuta obrana žalované, že při uzavření Smlouvy byla pojistníkem uvedena v omyl, v důsledku čehož je uvedená Smlouva neplatná.

Za nepřezkoumatelný považoval odvolací soud též napadený rozsudek v části, v níž byla žaloba o zaplacení částky 80 885 485,05 Kč s příslušenstvím zamítnuta, neboť z odůvodnění napadeného rozsudku není zřejmé, v čem soud prvního stupně shledal souvislost mezi velikostí podílu oprávněné osoby na úhradě vzniklé škody a výší pojistného, ani to, jaké nepravdivé informace a kým byly žalované poskytnuty, jaký dopad mělo jejich poskytnutí na výši pojistného a jak se tato skutečnost promítla do výše škody způsobené nezaplacením směnek a rozsahu, v němž by se měla žalobkyně podílet na její úhradě. Současně odvolací soud soudu prvního stupně vytkl, že ačkoliv žalobkyni přiznal právo na pojistné plnění v rozsahu obsaženém ve výroku pod bodem II napadeného rozsudku, neuvedl, z jakého právního předpisu toto její právo vyplývá, které (která) konkrétní ustanovení tohoto předpisu aplikoval a jak je případně vyložil.

Proti usnesení odvolacího soudu podala žalobkyně dovolání, v němž uvedla, že napadá část, kterou byly zrušeny výroky rozsudku soudu prvního stupně pod body II a III. Podle dovolatelky je dovolání přípustné podle § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, (dále jen „o. s. ř.“) proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se dovolací řízení končí, jestliže

napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

První otázku formulovala žalobkyně následovně: Může být vysvětlení významu konkrétního ustanovení pojistné smlouvy pojistitelem při jednání o uzavření pojistné smlouvy skutečností rozhodnou pro výklad stejného ustanovení textově zcela totožné pojistné smlouvy, uzavřené mezi tímž pojistitelem a jiným pojistníkem, který plynule navázal na činnost pojistníka prvně uvedené pojistné smlouvy v situaci, kdy za oba pojistníky jednali při uzavírání obou pojistných smluv titíž lidé?

Dovolatelka se domnívá, že může. Opačný závěr odvolacího soudu pak považuje za rozporný s pravidly výkladu projevu vůle tak, jak jsou upravena v § 35 obč. zák. a § 266 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, (dále jen „obch. zák.“), přičemž odkázala na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 5. 2010, sp. zn. 25 Cdo 2214/2008, rozsudek ze dne 10. 8. 2011, sp. zn. 32 Cdo 384/2010, rozsudek ze dne 15. 12. 2015, sp. zn. 32 Cdo 4303/2014, a rozsudek ze dne 20. 10. 2015, sp. zn. 32 Cdo 3751/2014. Podle dovolatelky jí formulovaná právní otázka dosud nebyla v rozhodovací praxi dovolacího soudu vyřešena.

Odvolací soud se podle žalobkyně snaží při aplikaci § 35 odst. 2 obč. zák. z okruhu relevantních skutečností vyloučit vůli žalované, byť zde jde zjevně o osobu, která právní úkon učinila, a současně přehlíží slovo „zejména“, které umožňuje zohlednit i jiné skutečnosti, než ty, které jsou v ustanovení uvedeny. Závěr odvolacího soudu považuje dovolatelka za rozporný též s obecným principem poctivosti při obchodním jednání o uzavření smlouvy (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3/06, rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp. zn. 5 Cmo 347/96 nebo rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 1335/2005). Podle dovolatelky se dobrá víra a poctivost v jednání předpokládají, účastník právního vztahu, adresát projevu vůle, odůvodněně předpokládá a může se spolehnout na to, že skutečná vůle, obsah, smysl a účel projevu vůle je totožný s projevem vůle, jenž mu byl adresován dříve stejným účastníkem v totožné situaci. Pokud by tomu mělo být jinak, musel by ten, kdo vůli projevil, výslovně upozornit na to, že obsah, smysl, význam a účel stejného projevu vůle se od předchozího liší. O to více to platí pro vztah pojištěného a pojistitele, pro který je nezbytná vysoká míra důvěry v poctivost jednání pojistitele, když pojistitel nemůže za výklad textu ohledně předmětu pojištění (směnky) schovávat v pojistných podmínkách nespecifikovanou podmínku, za které nevzniká pojistiteli povinnost poskytnout pojistné plnění ve smyslu § 4 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě (dále jen „zákon o pojistné smlouvě“).

Podle dovolatelky vyslovený závazný právní názor zcela přehlíží principy tvorby vůle právnických osob, podle kterých je pro právnickou osobu mimo jiné charakteristické, že svou vůli nevytváří sama o sobě, ale jen prostřednictvím fyzických osob. Formální argument odvolacího soudu o tom, že adresátem projevu vůle byla jiná osoba, nemůže podle žalobkyně obstát, protože vůli právnické osoby vždy tvoří osoby fyzické, které se účastnily obou jednání. Aplikace § 35 odst. 2 obč. zák., která by připouštěla automatickou irelevanci tohoto sdělení, by popírala skutečnost, že vůli žalované tvoří vždy stejná fyzická osoba.

Dovolatelka dále formulovala otázku, zda odvolací soud může dovozovat nesprávnost skutkových zjištění soudu prvního stupně o skutečné vůli stran smlouvy a předložit soudu prvního stupně závazný právní názor, k jakým důkazům smí či nesmí při výkladu smlouvy přihlížet v případě, když rozhodoval o zrušení rozsudku soudu prvního stupně podle § 214 odst. 2 písm. d) o. s. ř. z důvodu podle § 219a odst. 1 písm. b) o. s. ř., nenařídil jednání a dosud provedené dokazování nezopakoval zákonným způsobem podle § 213 o. s. ř. (dále jen „otázka č.

2“). Dovolatelka touto otázkou brojila proti tomu, že odvolací soud uložil soudu prvního stupně, aby při výkladu ujednání stran o předmětu Smlouvy postupoval jím v odůvodnění popsanou metodou, tedy mimo jiné uložil soudu prvního stupně nepřihlížet k předsmlavní komunikaci, kterou označil za nerelevantní. Podle dovolatelky je nepřipustné a v rozporu se zásadou volného hodnocení důkazů, aby odvolací soud soudu prvního stupně uložil, aby při zjišťování skutkového stavu pominul určitý důkaz. Současně zdůraznila, že má-li odvolací soud za to, že soud prvního stupně provedl nedostatečné dokazování a tato skutečnost vyplývá ze spisu, musí doplnit dokazování sám a nemůže proto rozsudek soudu prvního stupně zrušit. V této souvislosti pak citovala rozhodnutí Nejvyššího soudu (ze dne 21. 10. 1999, sp. zn. 2 Cdo 1548/97, ze dne 13. 3. 2016, sp. zn. 22 Cdo 5439/2015, a ze dne 31. 3. 2015, sp. zn. 21 Cdo 1447/2014).

Dále dovolatelka formulovala otázku, zda je rozsudek nepřezkoumatelný pouze proto, že se soud prvního stupně nezabýval řešením právních otázek, které jsou pro rozhodnutí sporu podle jeho názoru irelevantní (dále jen „otázka č. 3“). Dovolatelka poukázala na skutečnost, že předmětem sporu nebylo to, zda směnky byly směnkami pro soluto nebo pro solvendo, když se účastníci shodovali na tom, že šlo o směnky pro soluto, nýbrž to, zda došlo k pojištění směnek jako takových bez ohledu na to, zda měla hospodářská kauza vliv na pojištění směnek. K tomu, aby odvolací soud přezkoumal právní závěr o tom, že předmětem pojištění byly směnky jako abstraktní platební nástroje a že (ne)existence jejich hospodářské kauzy není pro účely posouzení předmětu pojištění relevantní, nepotřebuje zjišťovat, zda směnky představovaly platební či zajišťovací nástroje. Výtky odvolacího soudu označila za nedůvodné.

Podle žalobkyně dále rozsudek soudu prvního stupně není nepřezkoumatelný jen proto, že soud prvního stupně po vysvětlení, proč má za to, že správný výklad Smlouvy vylučuje použití některých ustanovení obchodních podmínek, se dále nezabývá obsahem těchto ustanovení obchodních podmínek (dále jen „otázka č. 4“). Podle dovolatelky pokud z předsmlavní komunikace vyplynul výklad článku 1 Smlouvy a soud tuto vůli považoval za prokázanou, nebylo žádného důvodu zkoumat důkazy, které projev vůle žalované neobsahují. O tomto si mohl učinit skutkový závěr odvolací soud zopakováním dokazování. Dále v souvislosti s touto otázkou žalobkyně připomněla vysvětlení soudu prvního stupně, jímž odůvodnil, proč nepřihlédl k jinému významu smluvního textu. Dovolatelka je rovněž názoru, že pokud odvolací soud soudu prvního stupně vytýká neúplné zjištění skutkového stavu, má sám doplnit dokazování podle § 213 odst. 2 až 4 o. s. ř.

Další otázku formulovala žalobkyně následovně: Je rozsudek ve sporu, v němž se strany přely o výklad konkrétního ustanovení pojistné smlouvy, nepřezkoumatelný jen proto, že soud prvního stupně neoznačí konkrétní ustanovení zákona v situaci, kdy zákon konkrétní ustanovení řešící předmět sporu neobsahuje a zájem na tom, aby mohl náležitě použít v odvolání odvolací důvody, nebyl nijak dotčen (dále jen „otázka č. 5“)? V této souvislosti podle dovolatelky z žádného ustanovení zákona o pojistné smlouvě nevyplývá, jak by měl být spor mezi žalobkyní a žalovanou o předmět pojištění vyřešen. Závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 30. 7. 2013, sp. zn. 30 Cdo 1277/2013, jsou na nyní posuzovanou věc nepřiléhavé. Jediným správným odkazem je odkaz na článek 1 Smlouvy a jeho výklad. Dále dovolatelka poukázala na rozhodovací praxi Nejvyššího soudu, která definuje měřítko pro to, zda rozhodnutí soudu prvního stupně je či není přezkoumatelné (např. rozsudek ze dne 25. 6. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2543/2011, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. 4. 2015, sp. zn. 28 Cdo 4266/2014), přičemž zdůraznila, že žalovaná v odvolání nepřezkoumatelnost nenamítala a z obsahu jejího odvolání vyplývalo, že k dotčení jejích práv odůvodněním prvostupňového rozsudku nedošlo a že žalovaná mohla náležitě formulovat odvolací důvody a také tak učinila.

Poslední dovolatelkou formulovanou otázkou bylo, zda je rozsudek nepřezkoumatelný pouze

proto, že se soud prvního stupně nevypořádává se skutkovými tvrzeními přednesenými jedním z účastníků řízení po uplynutí koncentrační lhůty (dále jen „otázka č. 6“). Podle dovolatelky se závěr odvolacího soudu o neuplatnění námitky výluky z pojištění nezakládá na pravdě, předmětnou námitku žalovaná uplatnila až poté, co nastaly účinky koncentrace řízení. Nelze proto soudu prvního stupně vytýkat, že se výlukami nezabýval bez včas uplatněných tvrzení žalované. Podle dovolatelky je výtka ohledně nevypořádání se s údajným omylem žalované při uzavření Smlouvy překvapivá. Soud prvního stupně podle žalobkyně jasně uvedl, že nepřihlédl k námitce neplatnosti Smlouvy pro omyl, neboť jak vyplynulo z doložené mailové korespondence, o omyl se zde nejednalo.

Žalobkyně navrhla, aby Nejvyšší soud usnesení odvolacího soudu změnil tak, že se rozsudek soudu prvního stupně ve výroku pod bodem I zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení a že se ve výroku pod bodem II a III potvrzuje, a aby rozhodl o náhradě nákladů odvolacího a dovolacího řízení.

K dovolání žalobkyně se vyjádřila žalovaná, podle níž žalobkyně nenapadla všechny právní otázky, na nichž spočívají důvody nepřezkoumatelnosti a pro něž odvolací soud zrušil rozhodnutí soudu prvního stupně. Podle žalované současně žalobkyně řádně nevymezila, který z předpokladů přípustnosti dovolání má u jednotlivých v dovolání vymezených otázek za naplněný. Žalovaná proto navrhla, aby Nejvyšší soud dovolání odmítl, případně zamítl, pokud pro odmítnutí neshledal důvody. V doplnění vyjádření k dovolání ze dne 26. 9. 2017 žalovaná poukazovala na závěry obsažené v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2017, č. j. 23 Cdo 5017/2016-558, vydaném ve sporu mezi ní a společností Expobank CZ a.s. Žalovaná z citovaného odmítajícího rozhodnutí Nejvyššího soudu pro sebe dovozovala příznivější výsledek v nyní projednávané věci; na dříve uplatněném návrhu setrvala.

Žalobkyně svým podáním ze dne 26. 6. 2019 zareagovala na vyjádření žalované k dovolání, v němž odmítala žalovanou uplatněné námitky a poukazovala na skutkovou odlišnost sporu vedeného u Nejvyššího soudu pod sp. zn. 23 Cdo 5017/2016. Dovolatelka zdůraznila, že jí podané dovolání je přípustné, přičemž setrvala na návrhu obsaženém v dovolání.

Nejvyšší soud jako soud dovolací postupoval v dovolacím řízení a o dovolání žalované rozhodl podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (článek II bod 2 zákona č. 293/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále rovněž jen „o. s. ř.“).

Nejvyšší soud po zjištění, že dovolání bylo podáno řádně a včas, osobou k tomu oprávněnou řádně zastoupenou podle § 241 odst. 1 o. s. ř., posuzoval, zda je dovolání přípustné.

Ač dovolatelka v dovolání uvedla, že dovoláním napadá usnesení odvolacího soudu i v části, ve které odvolací soud zrušil výrok rozsudku soudu prvního stupně pod bodem III, jímž bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení, z obsahu dovolání se podává, že dovolatelka proti této části usnesení odvolacího soudu, jež má charakter závislého výroku, žádné námitky nevznáší. Nejvyšší soud se proto touto částí výroku usnesení odvolacího soudu nezabýval.

Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Podle § 241a odst. 1 až 3 o. s. ř. dovolání lze podat pouze z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4 o. s. ř.) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, vymezení důvodu dovolání, v čem dovolatel spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání (§ 237 až 238a o. s. ř.) a čeho se dovolatel domáhá (dovolací návrh). Důvod dovolání se vymezí tak, že dovolatel uvede právní posouzení věci, které pokládá za nesprávné, a že vyloží, v čem spočívá nesprávnost tohoto právního posouzení.

Podle § 241a odst. 6 o. s. ř. nelze v dovolání uplatnit nové skutečnosti nebo důkazy.

Námítky dovolatelky výše označené jako otázka č. 3, otázka č. 4 a otázka č. 6 nejsou způsobilé založit přípustnost dovolání, neboť u těchto procesních otázek dovolatelka neuvedla, který z předpokladů přípustnosti dovolání obsažených v § 237 o. s. ř., má v souvislosti s výše uvedenými otázkami za splněný. Podle ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu může-li být dovolání přípustné jen podle § 237 o. s. ř. (jako v projednávané věci), je dovolatelka povinna v dovolání vymežit, které z tam uvedených hledisek považuje za splněné, přičemž k projednání dovolání nepostačuje pouhá citace textu ustanovení § 237 o. s. ř. či jeho části (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 8. 2013, sen. zn. 29 NSČR 55/2013, a usnesení ze dne 29. 8. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2488/2013). Dovolatelka se v dovolání svou polemikou se závěry odvolacího soudu pouze vymezila proti správnosti právního posouzení předmětných otázek, tím však nedostála požadavku na řádné vymezení přípustnosti dovolání ve smyslu § 237 o. s. ř.

Namítala-li dále dovolatelka, že otázka č. 5 měla být odvolacím soudem řešena v rozporu s rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2543/2011, a rozhodnutím ze dne 7. 4. 2015, sp. zn. 28 Cdo 4266/2014, je třeba podotknout, že tato otázka je v první řadě založena na nesprávném předpokladu, že odvolací soud považoval rozhodnutí soudu prvního stupně za nepřezkoumatelné pouze proto, že neoznačil konkrétní ustanovení zákona v situaci, kdy zákon konkrétní ustanovení řešící předmět sporu neobsahuje. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí neměla podle odvolacího soudu spočívat v tom, že soud prvního stupně neoznačil konkrétní ustanovení zákona v situaci, kdy zákon konkrétní ustanovení řešící předmět sporu neobsahuje, ale v tom, že se z odůvodnění jeho rozhodnutí nepodává, na základě jakých úvah a jakého právního posouzení dospěl soud prvního stupně k závěru o důvodnosti žaloby. Podle odvolacího soudu soud prvního stupně sice uzavřel, že žalobkyni vzniklo právo na pojistné plnění v rozsahu, v němž jí bylo přiznáno výrokem pod bodem II napadeného rozsudku, bez toho však, aby uvedl, z jakého právního předpisu toto její právo vyplývá, které (která) konkrétní ustanovení tohoto předpisu aplikoval a jak je případně vyložil. Přípustnost dovolání však podle § 237 o. s. ř. může založit pouze otázka, na jejímž posouzení závisí rozhodnutí odvolacího soudu, proto ani tato otázka není způsobilá založit přípustnost dovolání.

Nadto je třeba doplnit, že dovolatelkou citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu se věcně zabývala zcela jinými, na nyní posuzovanou věc nepřiléhavými, právními otázkami. Současně Nejvyšší soud podotýká, že rozhodnutí odvolacího soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí soudu prvního stupně z důvodu absence právního posouzení je naopak v souladu s četnou judikaturou Nejvyššího soudu, podle níž je nepostradatelnou součástí rozhodnutí jeho řádné a přesvědčivé odůvodnění ve smyslu § 157 odst. 2 o. s. ř. (viz podrobněji např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 20. 1. 2011, sp. zn. 26 Cdo 583/2009, či ze dne 4. 5. 2016, sp. zn. 28 Cdo 3387/2015), přičemž krom jiného je nezbytné, aby soud vyložil právně aplikační úvahy vedoucí jej k podřazení skutkové podstaty pod příslušnou právní normu (k tomu srovnej mimo jiné rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 11. 6. 2009, sp. zn. 33 Cdo 500/2007, či ze dne 21. 2. 2001, sp. zn. 29 Cdo 2418/99). V rozhodnutí ze dne 30. 6. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1730/2015 Nejvyšší soud

zdůraznil, že „bez odpovídajícího právně kvalifikačního závěru je nejen soudní rozhodnutí nepřezkoumatelné, ale absence právního posouzení věci jde současně na vrub jeho věcné správnosti“.

Dovolání žalobkyně však bylo shledáno přípustným pro řešení otázky, zda může soud přihlížet k vysvětlení významu konkrétního ustanovení pojistné smlouvy ze strany pojistitele při jednání o uzavření této pojistné smlouvy při výkladu textově shodného ustanovení jiné pojistné smlouvy, uzavřené mezi tímž pojistitelem a jiným pojistníkem za situace, kdy za oba pojistníky jednali při uzavírání předmětných pojistných smluv tytéž fyzické osoby. Tato otázka dosud nebyla v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu vyřešena.

Podle § 261 odst. 7 obč. zák. pojistná smlouva se řídí občanským zákoníkem a zvláštními zákony.

Podle § 35 odst. 2 obč. zák. právní úkony vyjádřené slovy je třeba vykládat nejenom podle jejich jazykového vyjádření, ale zejména též podle vůle toho, kdo právní úkon učinil, není-li tato vůle v rozporu s jazykovým projevem. Podle odst. 3 se právní úkony vyjádřené jinak než slovy vykládají podle toho, co způsob jejich vyjádření obvykle znamená. Přitom se přihlíží k vůli toho, kdo právní úkon učinil, a chrání se dobrá víra toho, komu byl právní úkon určen.

Ustanovení § 35 odst. 2 obč. zák. formuluje výkladová pravidla, která ukládají soudu, aby případné pochybnosti o obsahu právního úkonu odstranil výkladem založeným na tom, že vedle jazykového vyjádření právního úkonu zachyceného slovně podrobí zkoumání i vůli (úmysl) jednajících osob. Jazykové vyjádření právního úkonu zachyceného ve smlouvě musí být proto nejprve vykládáno prostředky gramatickými (z hlediska možného významu jednotlivých použitých pojmů), logickými (z hlediska vzájemné návaznosti použitých pojmů) či systematickými (z hlediska řazení pojmu ve struktuře celého právního úkonu). Kromě toho soud na základě provedeného dokazování posoudí, jaká byla skutečná vůle stran v okamžiku uzavírání smlouvy, přičemž podmínkou pro přihlédnutí k vůli účastníků je, aby nebyla v rozporu s tím, co plyne z jazykového vyjádření úkonu. Výkladem tak lze zjišťovat pouze obsah právního úkonu, nelze jím projev vůle doplňovat. Při nemožnosti zjištění hlediska subjektivního (úmysl jednajícího či jednajících), tak přichází na řadu hlediska objektivní. Vždy (jak hlediska subjektivní, tak objektivní) se však musí brát náležitý zřetel ke všem okolnostem souvisejícím s projevem vůle (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 8. 2011, sp. zn. 23 Cdo 3404/2008, nebo ze dne 20. 12. 2010, sp. zn. 23 Cdo 4119/2007).

Ústavní soud pak v této souvislosti vyložil (z hlediska ústavně garantovaných základních práv), že „text smlouvy je toliko prvotním přiblížením se k významu smlouvy, který si chtěli její účastníci svým jednáním stanovit. Doslovný výklad textu smlouvy může, ale nemusí být v souladu s vůlí jednajících stran. Směřuje-li vůle smluvních stran k jinému významu a podaří-li se vůli účastníků procesem hodnocení skutkových a právních otázek ozřejmit, má shodná vůle účastníků smlouvy přednost před doslovným významem textu jimi formulované smlouvy. Vůli je nutno dovozovat z vnějších okolností spojených s podpisem a realizací smluvního vztahu, zejména z okolností spojených s podpisem smlouvy a následným jednáním účastníků po podpisu smlouvy (srov. např. nález ze dne 14. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 625/2003, uveřejněný pod číslem 84 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek č. 37/2005)“.

Nutno zároveň připomenout, že výkladem lze zjišťovat pouze obsah právního úkonu, nelze jím projev vůle doplňovat (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 12. 2005, sp. zn. 29 Odo 1033/2004).

Dovolatelka napadla závěr odvolacího soudu o tom, že zjištění, která soud prvního stupně učinil ohledně předmětu pojištění z jiné pojistné smlouvy a z předmluvní komunikace stran této smlouvy nejsou relevantní pro výklad smlouvy uzavřené mezi žalovanou a společností XY, a to bez zřetele na případnou shodnou definici předmětu pojištění v obou pojistných smlouvách, neboť obsah vůle jednatelky osoby (XY) nemůže být zjištěn z projevu vůle osoby jiné (XY), a to ani v případě, že za obě společnosti byly v rozhodné době oprávněny jednat tytéž fyzické osoby (D. M.). V návaznosti na tento závěr pak odvolací soud soudu prvního stupně uložil přihlížet pouze ke skutečné vůli těch, kteří učinili právní úkon, o nějž se v tomto řízení jedná, nikoli osob od nich odlišných.

Z výše citovaných ustálených závěrů Nejvyššího soudu se podává, že soud poté, co podrobí výkladu jazykové vyjádření právního úkonu obsaženého ve smlouvě podle výše uvedených hledisek, posuzuje, jaká byla skutečná vůle stran v okamžiku uzavírání smlouvy, přičemž tato nesmí být v rozporu s tím, co plyne z jazykového vyjádření právního úkonu. Soud tedy přihlíží též k obsahu vůle (úmyslu) smluvních stran, na niž lze usuzovat z dokazování zjištěných okolností souvisejících s projevem vůle, včetně okolností, za nichž došlo k uzavření smlouvy. Při zjišťování obsahu vůle účastníků soud v podstatě není omezen tím, k jakým konkrétním skutečnostem smí či nesmí přihlídnout, nýbrž sám uváží, jaké účastníky tvrzené a prokazované skutečnosti jsou relevantní ke zjištění obsahu vůle smluvních stran, pokud je splněn předpoklad, že soudem zjištěný obsah vůle účastníků není v rozporu s jazykovým vyjádřením obsaženým v písemném právním úkonu.

Označil-li odvolací soud zjištění učiněná soudem prvního stupně ohledně předmětu pojištění z pojistné smlouvy XY, a z předmluvní komunikace stran této smlouvy z výše uvedených důvodů za nerelevantní při zjišťování obsahu Smlouvy, **dopustil se nesprávného právního posouzení.**

Pokud žalovaná konkrétní ustanovení pojistné smlouvy, resp. text smlouvy v části vymezení předmětu pojištění interpretovala určitým způsobem ve vztahu k jednomu pojistníkovi (tedy vyložila, na jaké případy sjednané pojištění dopadá a na které již ne), vypovídá to o úmyslu žalované takto vymezené případy učinit předmětem pojištění. Toto vyjádření žalované, tedy její úmysl určité směnky pojistit (resp. pojišťovat), pak nemůže být bez významu při interpretaci zcela totožného smluvního ustanovení obsaženého ve smlouvě s jiným pojistníkem, tím spíše pokud

- a) jednatelem obou dotyčných pojistníků je tatáž osoba, která nejenže za pojistníky předmětné pojistné smlouvy podepsala, ale v předmluvním jednání se žalovanou se též přímo účastnila vyjednávání o formulaci a obsahu předmětného ustanovení (týkajícího se předmětu smlouvy), a
- b) žalovaná do „druhé“ Smlouvy uzavřené se XY. (druhým pojistníkem), vtělila text ustanovení týkající se předmětu smlouvy shodný s tím, který na návrh XY. (prvního pojistníka), přeformulovala tak, aby odpovídal úmyslu tohoto pojistníka (i úmyslu žalované), nikoli text původně (před předmluvním jednáním s XY) žalovanou navrhovaného ustanovení.

Pro zjištění, co bylo obsahem právního úkonu (Smlouvy), je třeba nejprve podrobit text Smlouvy gramatickému, logickému a systematickému výkladu a v případě pochybností o obsahu právního úkonu je třeba zjišťovat vůli smluvních stran, přičemž není vyloučeno, aby soud za výše popsané situace přihlídl též k interpretaci smluvního ujednání, kterou učinila žalovaná (pojistitel) v rámci předmluvního jednání textově totožné části smlouvy, byť s jiným pojistníkem.

Při interpretaci obsahu právního úkonu podle § 35 odst. 2 obč. zák. je třeba přihlížet k projevené vůli toho, kdo právní úkon učinil, přitom občanský zákoník neobsahuje konkrétní výčet

skutečností, které je třeba zohledňovat, naopak je judikatorně ustáleno, že soud může přihlížet ke všemu, z čeho je zřejmé na obsah vůle smluvní strany usuzovat, resp. Je třeba brát náležitý zřetel ke všem okolnostem souvisejícím s projevem vůle této osoby. To, jak pojistitel interpretuje obsah ujednání obsažených v jím předkládaných smlouvách pro pojištění určitého typu obchodů (byť ve vztahu k jiným pojistníkům) lze považovat za okolnost související s projevem vůle pojistitele.

Pokud společnost XY, vyjádřila zájem uzavřít pojistnou smlouvu se žalovanou necelé 4 měsíce poté, co probíhala jednání o vymezení předmětu smlouvy mezi žalovanou a XY, a žalovaná společnosti XY, předložila smlouvu obsahující ujednání, která jsou totožná s výsledky jednání sice jiné právnické osoby, jednající ovšem stejnou fyzickou osobou, a to s vědomím toho, že oprávněnou jednat za oba pojistníky byla tatáž osoba, která se podílela na vyjednávání podmínek dříve uzavřené pojistné smlouvy (tj. D. M.), nelze za důvodné a spravedlivé označit dovolávání se žalovanou jiného, než samotnou žalovanou uvedeného výkladu předmětného smluvního ujednání. Vzhledem k zásadě presumpce poctivosti jednání a hledisku spravedlnosti nelze akceptovat závěr, že žalovaná v pozici pojistitele interpretuje totožná smluvní ujednání odlišným způsobem, tím spíše za situace, kdy pojistníkovi předložila nikoli svůj standardizovaný text smlouvy, ale text smlouvy upravený o výsledky vyjednávání sice s jiným pojistníkem (jinou právnickou osobou), ovšem (fakticky) jednající s toutéž fyzickou osobou (jednatelem), uzavírajícím stejný typ obchodů, a to v krátké časové návaznosti na uzavření dřívější pojistné smlouvy a s vědomím toho, že tento „nový“ pojistník zná výsledky jednání o obsahu, resp. podmínkách dříve uzavřené smlouvy a ví, jak sporné ustanovení žalovaná dříve interpretovala. Je však důležité zdůraznit, že vše výše uvedené platí pouze v případě, že takto zjištěná vůle žalované nebude v rozporu s jazykovým projevem obsaženým ve Smlouvě (srov. § 35 odst. 2 obč. zák.), či z jiných skutečností významných pro zjištění obsahu vůle stran smlouvy nebude vyplývat jiná vůle žalované.

Dovolatelkou formulovaná otázka č. 2 není způsobilá založit přípustnost dovolání, neboť odvolací soud nedovožoval nesprávnost skutkových zjištění učiněných soudem prvního stupně bez toho, aniž by sám zopakoval dokazování a na základě něj dospěl k vlastním skutkovým zjištěním (jak tvrdí dovolatelka). Odvolací soud ačkoliv odkázal na správné závěry obsažené v judikatuře Nejvyššího soudu vycházející z ustanovení § 35 odst. 2 obč. zák., tyto nesprávně sám interpretoval (jak uvedeno výše) a tímto svým právním názorem zavázal soud prvního stupně k nesprávnému postupu při interpretaci právních úkonů ve smyslu § 35 odst. 2 obč. zák. Námitky dovolatelky, podle nichž se měl odvolací soud bez zopakování dokazování odchýlit od skutkových zjištění soudu prvního stupně, však nejsou případné, neboť odvolací soud vlastní skutkové závěry nečinil, pouze vytkl soudu prvního stupně, že nepostupoval v souladu s ustálenou rozhodovací praxí Nejvyššího soudu a nepřípustně pominul některé žalovanou navržené důkazy. Odvolací soud se tímto postupem neodchýlil od dovolatelkou citované rozhodovací praxe Nejvyššího soudu, podle níž má odvolací soud povinnost provést dokazování tehdy, pokud se hodlá odchýlit od skutkových závěrů soudu prvního stupně, popřípadě, chce-li jinak než soud prvního stupně hodnotit již provedené důkazy. Polemika dovolatelky o tom, že odvolací soud, má-li za to, že soud prvního stupně provedl nedostatečné dokazování a tato skutečnost vyplývá ze spisu, musí doplnit dokazování sám a nemůže proto rozsudek soudu prvního stupně zrušit, rovněž není případná, neboť odvolací soud zrušil rozhodnutí soudu prvního stupně pro jeho nepřezkoumatelnost, kterou odůvodnil mimo jiné absencí právního posouzení žalobkyní uplatněného nároku.

S ohledem na výše přijaté závěry není usnesení odvolacího soudu v rozsahu, ve kterém odvolací soud zrušil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku pod bodem II správné, a protože nejsou dány podmínky pro jeho změnu, Nejvyšší soud jej podle § 243e odst. 1 o. s. ř. v tomto rozsahu zrušil a věc mu v tomto rozsahu vrátil k dalšímu řízení.

O náhradě nákladů řízení včetně nákladů dovolacího řízení rozhodne soud v konečném rozhodnutí ve věci (§ 243g odst. 1 věta druhá, § 151 odst. 1 věta před středníkem o. s. ř.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 26. 9. 2019

JUDr. Zdeněk Des
předseda senátu